

Uj LA

T. „Otthon”-ok és Hírlapírók köre
HUNGARIA, VII., Erzsébet-körut 9—11.

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 158 (1304) sz. * Csütörtök, 1936 július 16

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Uj szövegmodot találtak a megegyezésre a montreuxi értekezleten

A Népszövetség alapokmánya mellett Törökország külön egyezményei is irányadók a tengerszorosokra

Montreuxból jelentik: A montreuxi Dardanella-értekezleten résztvevő küldöttségek között kedden délután szövegmodot találtak a megegyezésre.

Tudvalevő, hogy a montreuxi értekezleten Törökországnak az a kívánalma került tárgyalásra, mely a tengerszorosok erősítésének és az ottani katonatartásnak a tilalmát akarta megszüntetni. Ez alapkívánalommal mindenik támadó fél elvileg egyetértett. Azonban ezzel kapcsolatban előtérbe került a kérdés, hogy

Törökország katonai felségjogainak a tengerszorosokban való helyreállítása a nemzetközi hajózást miképpen befolyásolja úgy béke, mint háboru idején?

Ha Törökország visszanyeri a tengerszorosok fölötti katonai rendelkezési jogot, akkor a saját hadi szempontjai szerint el is zárhatja a szorosokat idegen hajók előtt, vagy csak némelek előtt nyitja meg. Ez viszont a Földközi tengeren való hajózást teheti lehetetlenné egyeseknek, vagy túlságosan lehetővé másoknak, s így a tengerek szabadságának nemzetközi elvét veszélyeztetheti. Tehát össze kell egyeztetni a török katonai felségjogot és a tengeri hajózás szabadságára vonatkozó nemzetközi elvet.

Ez összeegyeztetésre Anglia küldöttsége készített tervezetet. A tervezet alapeszméje az, hogy úgy béke, mint háboru idején minden állam kereskedelmi és személyszállító hajója átvonulhat a tengerszorosokon.

A hadihajókra is megvan ugyanez az átvonulási szabadság, illetve akkor, amidőn Törökország nincs háboruban, vagy hadviselő félként való érdekességben. Ha azonban Törökország háborut visel, akkor elzárhatja idegen hadihajók előtt a tengerszorosokat.

Az elzárási jog a Népszövetség alapokmányával kerül vonatkozásba, minthogy Törökország a Népszövetség tagja, s mint ilyen, csak népszövetségi beleegyezéssel viselhet háborut. Ezen a ponton tört ki nézetkülönbség Anglia és Szovjet-Oroszország között. Az előbbi csak a népszövetségi rendelkezésekhez kívánta kötni Törökországot, míg Szovjet-Oroszország a tengerszorosok háborus elzárását a törökök egyéb szövetségi szerződésai esetére is biztosítani kívánta. Amint tudjuk, Titulescu is ez orosz kívánalomért szállott síkra.

Akkor a tanácskozások megszakadtak, hogy az ellentétes indítványok között áthidalást keressenek. Ezt az áthidalást jelenti az a szövegmod, amit most a megegyezésre találtak. Eszerint

háboru esetén a tengerszorosokon való áthajózás megengedése vagy elzárása tekintetében a Népszövetség határozatai az irányadók, de egyúttal az olyan külön egyezmények is, melyeket Törökország a Népszövetséghez való bejelentés mellett egyes államokkal vagy államcsoportokkal kötött.

Az angol és román kiküldöttek a megegyezési szövegtervet táviratilag közölték kormányaikkal és szerda reggelre várják a választ. A szövegmodot úgy értelmezik, hogy aszerint Törökország csatlakozása lehetővé válik a francia-szovjetoroszországi körzeti egyezményhez.

Felszabadul a Földközi tenger az angol nagy hadihajóktól.

Londonból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a „Nelson” óriás csatahajó, a földközi-tengeri angol hajóhad zászlós hajója kedden elindult hazá az angol vizekre. Alexandriából egy angol cirkáló Kinába, egy másik Angliába, két ausztráliai pedig Sidneybe indult.

Julius 15-én mindenütt megszüntették az Olaszország elleni megtorlásokat

Országos zászlódisszel ünnepelnek az olaszok

Rómából jelentik: Szerdán reggel, a megtorlások eltörlésének napján, éppen úgy, mint életbeléptetésükkor, fellobogózták egész Olaszországot. A zászlók fölvonását reggel 8 órakor rádióon rendelték el.

Londonból jelentik: Az angol sajtó vezércikkben temeti el az Olaszország elleni megtorlásokat. Megállapítják a lapok, hogy a megtorlások igen súlyos veszteségeket okoztak Ang-

liának. Az ország külkereskedelme az év első felében 38,5 millió font passzív egyenleggel zárult, amiből 8 millió font az Olaszországba irányuló kiviteli veszteségre esik.

Bucuresti. Saját tud. A *Monitorul Oficial* szerda reggeli száma közli az olaszellenes megtorlások felfüggesztéséről szóló királyi rendeletet. Az ipari és kereskedelmi minisztériumhoz máris számos olasz behozatali kérés futott be.

Szövetkezeti emlékeztető

(S. I.) — Ebben az esztendőben — július első szombatján — tizennegyedíkszer ülték meg világszerte a szövetkezésnek nemzetközi ünnepét. A világ egyik legnagyobb tüneménye ez az ünnep: 40 ország vesz benne részt, 40 országban 88 ezer szövetkezeti intézmény. Ez körülbelül 100 millió érdekelt embert jelent.

A nemzetközi ünnep mindenekelőtt az általános és egyetemes szempontokat domborítja ki, melyek a mozgalmat áthatják és irányítják: a társulásnak, a közösségnek, az önzetlenségnek szellemét.

E nagy elvi kereten belül azonban a szövetkezés minden országnak és minden nemzetenek életében más és más szerepet játszik. Más a szerepe az iparosodott országokban és más ott, ahol a lakosság túlnyomóan nagyrésze mezőgazdasággal foglalkozik. A tiszta nemzeti államokban az egész társadalmi gazdálkodás átalakítása lebeg közvetlenül szeméi előtt, míg ott, hol különböző nemzetek élnek együtt az állami kereteken belül, a nemzeti munkát akarja öntudatosan közös célok szolgálatába állítani.

Természetes, hogy a különböző romániai szövetkezeti mozgalmaknak szintén megvan a maguk sajátos színezete.

A román nemzeti szövetkezeti mozgalomnak ezt az egyéni sajátosságát hűen mutatta az a nagyszabású ünnep, melyet ezen a napon Bucurestiben tartottak. Színezte és szélesítette ezt a képet a visszhang, mellyel ezt az ünnepet a különböző irányú és pártállású román sajtó kíséerte.

Ebből mindenekelőtt meg kell állapítani azt, hogy a román közélet minden árnyalata és minden pártja egyaránt s egyformán nagy súlyt helyez a szövetkezeti mozgalomra. A különböző irányzatoknak és véleményeknek tengelye két szembenálló sarkon forog: az egyik azoknak a nézete, kik a liberálista gazdasági felfogást hirdetik, a másik, kik ezzel többé-kevésbé szembeállanak.

A liberálista gazdasági felfogásnak romániai legfőbb képviselője a *liberális párt*, a szövetkezeti mozgalmat azzal a gondolatlaltal igyekezett hatalmába keríteni, hogy a szövetkezetek segítségével enyhítse a kapitalista liberális gazdálkodásnak hátrányait és pusztításait. A jelszó ez volt, a valóság azonban az lett, hogy a szövetkezetek, különösképpen a hitelszövetkezetekként működő népbankok többé-kevésbé a nagy központi pénzüzetek falusi fiókjai és kamatszédői lettek.

A *táránisták* ezzel szemben a szövetkezetekben harci eszközt láttak a bankok, a tőkés és általában a városi polgárság ellen. Michalache ezt a tant legutóbb odáig fejlesztette, hogy a falusi földműves lakosság egész gazdasági életét szövetkezetekbe akarja tömöríteni.

A szélső nacionalista jobboldal a szövetkezetekben a gazdasági harcok legfőbb fegyverét látja a nemzetiségek, legelsősorban a zsidók ellen. A különböző szocialista és kommunista árnyalatok viszont a szövetkezetekben hátvédet keresnek politikai törekvéseik számára.

Igy sorban minden politikai irányzatnak és gazdasági törekvésnek megvan a maga világos és éles felfogása a szövetkezet jelentősé-

...gy legyen ne-
...zde az volt,
...zós sorsának
...szefogott. A
hangsúly a közös fog... a közös sor-
son, a közös társadalmi he... volt. Ezt a
természetét a szövetezet... mindvégig. mtn-
denütt megtartotta és mindig ugyanannak a
mesterségnek, ugyanannak a falunak, ugyan-
annak a népnek összefogását jelentette közös
célok elérése, közös bajok orvoslása érdekében.

A nagy szövetezeti ünnepezen — mely
most folyt le Bucarestiben — e gondolathoz
világos és félre nem érthető kifejezést adott D.
R. Ioanîtescu volt munkügyi miniszter. A vé-
leménye annál érdekesebb, mert régebben osz-
tályharcos parasztpárti volt, most pedig a Vai-
da-féle nemzeti radikálisa irányhoz tartozik.

„A szövetezeti probléma lényege — mon-
dotta beszédében Ioanîtescu — nem egyéb, mint
a nemzeti érdekek gazdasági kereteinek meg-
építése. Valamennyi szövetezet, mely ugyan-
abból a népből ered s ugyanaz a lelki összeté-
tele, ösztönyszerűleg külön gazdasági egysége-
be tömörül — az egyik oldalon a románok, a
másik oldalon pedig a különböző nemzeti ki-
sebbségek. A nemzeti számbavétel így termé-
szetes úton megtörténik és ennek következté-
ben könnyen lehetségesé válik a nemzeti mun-
ka elsőbbségének biztosítása.”

Ioanîtescu szavai igen világosak és érthe-
tők. A nemzetiségi alapokon tömörülő szövete-
zeteket elismeri, de különböző elbánásban
akarja részesíteni azokat.

Ez a törekvés nem változtat a lényegen. A
szövetezés kölcsönös segínyt jelent és a közös
érdekek összefogását társulás útján. Ott van
a legmélyebb gyökere, ahol erre a társulásra és
kölcsönös segítségre legnagyobb a szükség. Ahol
ennek az összefogásnak és társulásnak elemei a
legtermészetesebbek. A társulásnak legegyszer-
űbb, legtermészetesebb és legöszönösebb ala-
kulataiból lehet azután haladni bonyolultabb,
kevésbé természetesen és kevésbé szükséges ala-
kulatok felé.

A vezetô román nacionalista orgánus, az
Universul így határozza meg ünnepi vezércik-
kében a szövetezetek feladatát: „A szöveteze-
tek akkor érik el céljukat, ha a termelő nem-
zet szabad szövetezését jelentik, mely a szo-
lidaritásra és a közös munka fegyelmére tá-
maszkodik a nemzeti és keresztény gondolat
keretében.”

Az Universul ezt a meghatározást termé-
szetesen kizárólagosan érti. Eppen így illik és
áll azonban ez a tétel a kisebbségi nemzetekre
is, mert a nemzet lényege nem azon múlik,
hoggy gyakorol-e politikai hatalmat, vagy sem.

A magyarságnak... meg-
vannak a maga politikai, társadalmi, gazdasá-
gi és kulturális céljai. Ezek a célok valameny-

nyien találkoznak abban az akaratban és kö-
vetelésben, hogy ez a magyarság szerves nem-
zeti társadalomként álljon és legyen meg min-
den szerve, minden rétege, mely a nemzeti or-
gánizmus gazdasági, kulturális és társadalmi
teljességéhez szükséges. Enélkül nemcsak ma-
gát a gazdasági munkát nem lehet elképzelni,
hanem a kulturát, a felfelé emelkedést, a ma-
gasabb szellemi életet sem.

A magyar társadalmi és gazdasági szerve-
zet ma hiányos. Ezt csak azok nem látják, akik
nem akarják látni. Ezzel a problémával csak
azok nem foglalkoznak, kik azzal önző érde-
kekből nem akarnak, vagy nem mernek fog-
lalkozni. Azokról a rétegekről, melyek a leg-
fontosabb gazdasági funkciókat a magyar nem-
zeti organizmusban azelőtt elvégezték, az el-
mult másfél évtized alatt kiderült, hogy nem
akarják, de nem is tudják ezeket a magyar
funkciókat tovább végezni. A társalgási nyelv-
nek a közössége, bizonyos kulturális és társa-
dalmi érintkezési pontok, bizonyos közös gaz-
dasági és politikai érdekek csak a külszint,
csupán csalóka takarót jelentenek, mely mögött
az igazi érdekek között távolgó szakadékok ke-
letkeztek. Hogy milyen mélyek és áthidalha-
tatlanok ezek a szakadékok azt mindennél job-
ban mutatja a 30 évnél fiatalabb ifjuságnak

csoportosodása és szétágazó törekvéssel.

A magyar gazdasági élet edé-
nyén iszonyu lyukak tátonganak, melyen a táp-
láló nedvek menthetetlenül elfolynak. Ezeket
a lyukakat másképpen elzárni nem tudjuk,
mint a szövetezeti mozgalom lassan és látha-
talanul szövőddő szálaival, e szálaból készí-
tett egyre sűrűbbé és áthatalanabbá tett szö-
vetezeti hálózattal.

A mi szövetezeti hálózatunknak fejlettsé-
gén múlik az, hogy a magyar földműves
... jövedelméből mennyi marad iskolára,
... ujságra, betűre, orvosra, hogy a városi magyar
munkás mennyit tud fogyasztani és milyen
áron azokból a terményekből, melyet a magyar
falú népe természet sok szorgos munkával.

Ennek a két nagy társadalmi rétegünk-
nek fogyasztó és fizetőképességére épül pedig
fel a városi magyar iparosnak és az egész ér-
telmiségnek mindennapi élete.

A nemzetközi szövetezeti ünnep jó alka-
lom lett volna arra, hogy ezt a mi külön szö-
vetezeti tanunkat fejlesszük és köztudattá ten-
ni igyekezzünk. Ugy, ahogyan ezt a többi né-
pek mind megtették.

Zavartalanul folyt le a francia nemzeti ünnep

Párizsból jelentik: A július 14-iki nemzeti
ünnep nagyobb zavar nélkül folyt le a francia
fővárosban. A Népfronthoz tartozó alakulatok
az idén is fölvonulást rendeztek, mint tavaly
a Bastille-térre. A felvonulásban nemzeti szí-
nű és vörös zászlók egyformán szerepeltek.

A Champs-Éliséen összejövetél volt a fel-
vonuló menetben haladók és az útszélien álló
nézőközönség között. A fölvonulók közt egy
csapat kommunista-módra, főlemelt ököllet üd-
vözölte a nézőket, mire ezek sorából több fiatal-
ember nemtetszését nyilvánította. Erre szóvál-
tás, majd verekedés támadt az öklösök és a kö-
zönség között. A rendőrség közbelépése vetett
véget az összetűzésnek, mely egyébként hat se-
besüléssel végződött.

Több tart az üzemek elfoglalása.

Párizsból jelentik: Amint annakidején kö-
zöltük, Salengro belügyminiszter a múlt héten
a szenátusban kijelentette, hogy a sztrájkoló
munkásokat eltűnt az üzemek elfoglalásától
s evegett a kormány megfelelő karhatalommal
is közbelép. A kijelentés egyelőre megnyug-
vást kellett, de ma már ismét megújult az ag-
godalom és a kétségbeesés ebben a dologban.

Az üzemek elfoglalása ugyanis ma se szünetel.
Lyonban és Lillében újabb sztrájkbalépések
történtek s mindenik esetben az üzemeket is
elfoglalták a munkások. A mezőgazdasági te-
rületeket is megszállva tartják az arató mun-
kások s nem engedik még az olyan középbirtó-
kosokat, vagy kisbirtokosokat se dolgozni, akik
a sajátmaguk és háztartási kisegítőik s szom-
szédaik munkájával elintézhették az aratást.
A mezőgazdaságoknak ez a megszállása az egész
termést kockáztatja.

**„Francia Szociális Párt”
a „Tűzkereszt-Szövetség” helyett.**

Párizsból jelentik: A nemzeti ünnep alkal-
mából De La Rocque ezredes hívei, akik a föl-
oszlított „Tűzkereszt Szövetség” tagjai voltak,
népes nagygyűlésre jöttek össze. Ez alkalommal
kimondották, hogy országos párttá alakulnak,
melynek „Francia Szociális Párt” a neve. Az
új pártnak a parlamentben is van mintegy
harminc tagja. Az alakuló nagygyűlésen De
La Rocque ezredes mondott nagy beszédet. Az
új párt minden törekvése az lesz. — mondotta
— hogy Franciaországot felszabadítsa Moszkva
alól.

Lázadás Irtó: Pados Pál

János kinyitotta a nagyszárnyú ablakot és
a szoba egyszerre megtelt fényvel, vakító arany-
nyilak zuhogtak a padlóra és a levegőben por-
szemek táncoltak a falu csendes volt. kihalt.

A község ház ablakából, ahol János állt, be-
lehetett látni az egész piacteret. Azon sem volt
senki. Az artézi kút árván csordogált, egy-
hangú, csendes csobogással. Messze, a templom-
kerítésnél gyerekek játszottak, de a lármájuk
már nem hallatszott ide. Csend volt, csak a le-
vegőben úszott valami különös zsongás, mesz-
sziről jött, talán a Tiszáról, vagy még mesz-
szebből és ez a zsongás tele volt nyers, vad,
tavaszi illattal.

Nyílt az ajtó, a jegyző szólt be:

— Jancsikám, elmegyek Sanyival egy
fröccsre, légy szíves, csináld meg a katasztert
és ha valaki keres, hát mondd neki, hogy nem
vagyok itthon...

János bólintott:

— Igenis, jegyző úr...

A jegyző átkiáltott a másik szobába:

— Sanyi, gyere, megyünk.

A segédjegyző, kis alacsony, kövér ember-
ke mosolyogva gurult be a szobába:

— Háh, ezt a pompás időt... mi?... No-
hát öregem, tudod, júliusnak beillene...

Az ajtóból megégszer visszaintettek, bu-
csut Jánosnak aztán bevágódott a szobájába.
János egyedül maradt. Állt az ablaknál, még
hallotta, ahogy azok ketten elkopogtak az ab-
lak alatt, még felhallatszott a jegyző beszede,
de csak foszlányokban, elmosódva:

— ... Aztán mondtam neki, hogy ha ra-
gaszkodik a dologhoz, én sem tudok más meg-
oldást...

Befordultak a paplakás sarkánál a másik
utcába és újra csend lett, hosszú, hosszú csend.

János még mindig az ablakban állott és
nézett ki az üres piacterre, aztán a templomra
tévedt a tekintete, a toronyra, azon felkuszott,
egészen a keresztig és még azon is túl, az egre
fel, ahol egy kis fehér felhő állott mozdulatla-
nul, bodros, csipkés széllel.

— Dolgozni kellene — sóhajtott fel János
és megfordult, odament az asztalhoz, hogy
megesimálja a katasztert. Megállt az asztal
előtt, nézte a zöld, tintafoltos asztalt a csorba,
töröttszélű tintatartót.

Es mos hirtelen lélegzetállító szomorúság
zuhant Jánosra, tompa, elszibbasztó érzés volt
ez, nagy-nagy hiábavalóság és céltalanság szo-
morúsága.

Csak állt, mozdulatlanul, agyában lassan
kavarogtak a gondolatok, messziről, nagyon
messziről jöttek és keserűek voltak, kegyetle-
nek:

— Megint eltelt egy év és megint nem tör-
tént semmi. Dolgozom, szakadok, reményte-
len... és miért...? Miért...?! Ötven pengőt
adnak egy hónapra, hogy éhen ne haljon az
ember... Hát élet ez...? Élet...

Nevetett, hangosan, keserűn.

Az életére gondolt, az életére, amit vala-
mikor annyira másnak, annyira szépnek kép-
zelt el... Csodát várt az élettől. Valami külö-
nösét, szépet, csodát, csodát...! Gyerekkorát a
városban töltötte, tanult. Az anyja, szegény öz-
veg parasztasszony dolgozott, robotolt a fiáért.
Érte... Mikor végzett, állást keresett. Állás...? Istenem...

A csodák elmaradtak.

Hazajött, haza a faluba... parasztnak.

De a parasztnak már nem vették be ma-
guk közé, a legények előreközöntek neki, hi-
szen ur... Ur...! És János szegényebb volt
mindegyiknél...

Micsoda két év jött...

Semmittevés, csavargás a faluban, céltalan
ácsorgás borbélyműhelyben, vagy a Hangyá-
ban, vagy horgászás a Tisza-parton Laci bácsi-
val, a cigányprimással... Ez volt az élet, ez
volt minden... Aztán a község házára járt be.
Először nem is fizettek érte semmit. Ingeny
dolgozott. Néha kapott a jegyzőtől egy-két pen-
gőt, cigarettára... De még arra se lett volna
elég... És így telt el megint két év. Most már

Harmincezer főnyi tömeg gyűlt össze a Sotelo temetésére

A kormány és a parlament küldöttsége elmenekült a közönség fenyegető hangulata elől

Madridból jelentik: Az almdenai temetőben, ahol megtalálták Sotelo holttestét, kedden délután temették el a meggyilkolt monarchista vezért. A temetésen 30 ezer főnyi nacionalista tömeg vett részt és élénken tüntetett a kormány és a képviselőház ellen, mely küldöttségileg akarta képviseltetni magát. A tömeg fenyegető magatartása miatt azonban a küldöttség tagjai visszavonultak.

Hazatérőben a nacionalista tömeg és politikai ellenfelei között lövöldözés támadt, melynek során egy ember meghalt, három életveszélyesen megsebesült.

Madridban egész éjszaka tartottak az utcai harcok.

Madridból jelentik: Madrid külvárosában egész éjszaka ropogtak a fegyverek. Hol itt, hol ott ütköztek meg a jobboldali elemek a baloldali néparcvonal tagjaival és a már teljesen bolsevizálódott rendőrséggel. Reggelre három halottat szedtek össze a járdákról, a súlyos sebesültek pedig tízével, huszával fekszenek a kórházakban.

A belügyminiszter szerdán reggel betiltotta a spanyol „fasista falanksz” és a „monarchista újraébredés” mozgalom működését és azok szervezeteinek feloszlására utasította a közigazgatást. Egyidejűleg a kormány az anarchista és szindikalista szakszervezetek működését betiltotta, de ez nyilván csak formális.

A kormány új megfontolások előtt.

A baloldaliak egyébként csak most ébrednek rá arra, hogy milyen népszerűségnek örvendett a meggyilkolt Sotelo. A keddi minisztertanácson komoly megfontolás alá került az a nézet, hogy nem szabad a jobboldallal szemben túlságosan radikális eszközökkel fellépni. Az eddigi elbánás miatt az összes jobboldali alakulatok összefogtak és most már a nyílt lázadás fölszításától se állnak távol. Mindenestre

félteni lehet, hogy a zavargások vagy a diktatura kikiáltását idézik elő, vagy úgy felfordítják az állapotokat, hogy teljesen utat nyitnak ezzel a bolsevizmusnak.

A kormánynak még valamennyire mérsékelt tagjai megdöbbenéssel látták, hogy a fasisták által meggyilkolt De Castilio hadnagy temetésén a karhatalmi szervezetek vörös zászlók alatt vonultak fel.

Gil Robles beszélt a temetőben.

Sotelo temetésén Gil Robles katolikus néppárti vezér mondott beszédet. Kijelentette, hogy

fizetnek neki, ötven pengőt havonta... És ezért eladott mindent, az álmait, magát, az életét, mindent... Most már nincs reménye se, hogy valaha megváltozzék az élete... Így fog élni, esztendőnkön, egy egész életen át, eltemelve, elrohadva...

Felugrott.

Odament az ablakhoz, kinézett újra. Fel az égre, azt a kis felhőfoszlányt kereste tekintetével, amely az előbb még a toronytető felett állt... Már nem volt ott... Eitűnt, eloszlott?... Nem, még látni, ott megy ni, valami szél kaphatta el, hogy siet, hogy uszik, vajjon hová?...

Menni!...

Hirtelen tört rá ez a gondolat, de nagy, hatalmas erővel. Igen, menni, menekülni, el innen, mindegy, hogy hová.

Gyorsan határozott.

Már megy is most, azonnal, mire várna még, kitől bucsuzna el, kinek szólhatna, nem értenék meg, a jegyző kinevetné, az anyja sírna, marasztalná, nem, legjobb lesz, ha így megy el, szótlánul most, azonnal...

Az ajtóból még visszanezézett.

Az asztalon fehérlettek a kataszteri ívek, a tollszár belemártva a csorba tintatartóba, olyan mint egy kés egy sebben. János becsukta az ajtót, lopva, hogy senki ne lássa, a kerten

Ez a következmény

na nem ápolja mindennap fogait. Az Ön fogaira állandóan ártalmas mikrobák és az erjedési folyamat alatt fellépő savak hatnak. A képződő fogszu megtámadja a fogzománcot és valóságos fertőzőési fészkeket teremt, amelyek súlyos fertőző betegségeket okozhatnak.

TEHÁT MINDEN CIVILIZÁLT EMBER LEGELSŐRENDÜBB KÖTELESSÉGE

a helyes fogápolás. Tisztítsa fogait naponta többször **ODOL-fogpéppel**, kefélje őket alaposan minden oldalon és távolítsa el az ételmaradékokat. **ODOL-fogpép** nélkülözhetetlen minden ember számára, aki nem akarja veszélyeztetni egészségét.

KELLEMES ILLAT.
ÜDÍTŐ AROMA AZ
ODOL-FOGPÉP
- FOGAI IDEÁLIS FERTŐTLENÍTŐJÉNEK
ES VÉDELMEZŐJÉNEK - ISMERTETŐ JELE.

Az **ODOL-fogpép** nemcsak megvédi fogait a fenyegető veszélyektől, hanem a forró nyári hónapokban az **ODOL-fogpéppel** való mindennapi szájjápolás kellemes, hűvös lehet, tiszta száját, üde-frissességet biztosít.

ODOL
FOGPÉP

a jobboldal most már megszakit minden összeköttetést a jelenlegi kormánnyal.

A temetésen egybegyűlt tizezrek nevében fogadalmat tett, hogy mindent elkövetnek, hogy

a büntény előzményei kiderüljenek s a bűnösök elvegyék méltó büntetésüket.

A monarchista képviselők elhatározták, hogy egyelőre távol maradnak a parlamenttől, mert nem látják biztonságban az életüket.

át ment le a Tiszához, szinte futva...

Leért, a parton nem volt senki, felsóhajtott: — Megszabadultam...

Vad, mámoros öröm ömlött végig rajta, menni, futni, bele az életbe, a világba, a szabadságba.

Megindult, gyors, biztos léptekkel, felfelé a parton, csak úgy cél, ut nélkül, hiszen olyan mindegy volt, hogy hová, merre... csak menni...

Lassan alkonyodott.

A nap vörös korongja elfakult, a domb mögé bukott, az ég alján még néhány sötétlilás felhő uszolt csendesen, aztán mindent elborított a végtelen kékség. Olyannak tűnt ez János előtt, mintha egy hatalmas, áttetsző üvegharang borult volna a pusztára. A folyó csendes volt, mozdulatlan. A parton fűzek sorakoztak, a vízbehajló ágaik mintha fáradt kezek lettek volna...

János ment...

Messze, szinte bizonytalan messzeségben maradt mögötte a falu, az eddigi élet, minden...

Az égen csillagok gyultak ki, reszkető, remegő fényvel lobogtak a végtelen magasban, messzi, idegen, titokzatos lángok égtek az ismeretlen messzeségben.

János már fáradt volt, megállt.

Egyedül volt a pusztá közepén, egyedül az éjszakában. Most a láz, ami eddig kergette, csendes, tétova bizonytalansággá szelidült... Ürességet érzett... Tompa, süket csendet...

Végigfeküdt a földön.

A fű hűvös volt, harmatos, de János most mindezt nem is érezte, csak feküdt, karját feje alá téve és nézett fel, a csillagok felé...

Gondolkozott.

— ...Milyen jó lenne aludni... Csend lenne... Nagy, nagy csend... és béke... és soha többé fel nem ébredni... Így beleolvadni ebbe a nagy, sötét éjszakába és nem lenni... nem lenni senki, semmi...

Aztán egy arc hajolt föléje, egy arc, az anyjéé...

Mi lesz most szegénnyel?

Az égen egy csillag futott végig, először lassan, tétován indult el, aztán egyre gyorsabban zuhant, csak egy fényes csik látszott, aztán semmi, semmi...

János érezte, ahogy a meleg cseppek végighullanak halántékán, sirt...

Halkan mondta, szinte sugva:

— Anyám...

Felkelt, sóhajtott és megindult lassan a meleg nyáreleji éjszakában, vissza, a falu felé, haza...

A polgárság tiltakozása az üzemek kereskedelmesítése és a taxák emelése ellen

II.
2. A város köztisztasági üzemével szemben a memorandum kifejti, hogy négyezeresen-öttszázrösen annyit fizetnek a háztulajdonosok a háztisztaságért, mint amennyit az üzemelés előtt fizettek és ennek ellenére azt a célt sem látják biztosítva, amelyért ezekre az áldozatokra rákényszerítve lettek.

Rámutat a memorandum az utcáknak és a tereknek kétségbeesett és egyenesen közegészségellenes állapotára és kéri ezekben az állapotokban a sürgős megszüntetését.

3. A villamosművel szemben, a memorandum kifogásolja a magas áramdíjakat, az ezután szedett mellékdíjakat, (óraköltségek), villamos reductor díj, forgalmi adó és bélyeg) aránytalanul magas és antiszociális voltát.

Kifogásolja továbbá a memorandum a villamos üzemmel szemben a nála észlelt kikerekítési rendszert. Kikerekítik a fogyasztási összeget teljes 100 lelekre és az adószedési kulcsot 14 százalékról 2 százalékra. Ezek a kikerekítések kapcsolatba a teljesen indokolatlanul szedett mellékadók, eredményezik, hogy a kis fogyasztó az általa fogyasztott áram fogyasztása árának ismét a felét köteles mellékadók címén megfizetni.

A leghatározottabban tiltakozik tehát a polgárság az üzemek kereskedelmesítése ellen.

Az üzemek már egyszer kereskedelmesítve voltak és ekkor, nem is oly régen, a városi tanács helyesnek találta a kommercializálás megszüntetését.

Az állami könyvezetéről szóló törvények az üzemek vezetése, bevétel és kiadásai megállapítása tárgyában megszabtott korlátokat nem szabad egyszerűen lerombolni. De ezen felül abszolút semmi szükség sincsen arra, hogy újlag fényesen dotált igazgatósági és felügyelő-bizottsági tisztviselőket kreáljanak és ekként az üzemeknek jelenleg is túlméretes kiadásait a polgárok terhére újlag növeljék.

5. A várossal szemben a memorandum első sorban az utcák és terek járdáinak és az utca-teknek évek hosszú sora óta folyton növekedő használhatatlan voltát panaszolja és felhívja a város vezetőségének a figyelmét ezekre a veszélyekre, amelyek ennek folytán a polgárok életét és testi épségét fenyegetik.

Az újabb, meglepetészerűen alkotott járdaszabályrendelet rendelkezéseit, amelyek értelmében a járdák újraépítési költségei ugyszólván teljesen a háztulajdonosok nyakába szakadtak.

Kifogásolja a memorandum, hogy a városi adók és taxák kivételével kizárólag a városi fiskális érdekeit tartják szem előtt. Ezzel és főleg

az alpnéki adó és taxa kivételével a polgárok számára megzámálhatatlan eljárásokat és jelentékeny költségeket okoznak.

Százával és ezrelével kénytelenek a polgárok fellebbezéseket és felülvizsgálati kérvényeket beadni. Ezeknél ismét a városi fiskális érdekei nyerneket érvényt, mert kétszázalékosul abból az értékéből, hogy a polgárok jogorvoslati lépései elintézhettek ne legyenek, a városi adószedések nem tesznek eleget a bíróságok felhívásának, nem terjesztik fel a kivételi vagy bírságolási alapirásokat.

Ezen az uton azután hosszú hónapokra megszállják a teljesen alapos és eredményre is vezető jogorvoslatok elintézését és — közben a város végrehajtó szervei behajtják a szerencsétlen adózótól az őt jogosan nem is terhelő adókat és taxákat.

Kifogásolja a memorandum, hogy az üzemek iltató hivatalai csak terhes fellebbezési bélyegek lerovása mellett fogadják el a fellebbezéseket és ekként igen sok polgárt vissza is riasztanak a jogorvoslati ut igénybevételétől.

Tévesen magyarázzák a város adószedéseit az adók és taxák behajtására vonatkozó törvényeket, mert az adó és taxa kivétele után, de sőt sok esetben még a kivételi jegyzőkönyvnek kiképzése előtt már kiképezik az adózóknak az adóintézkedéseket, amelyek a polgárokat a még nem jogorvoslati ut igénybevételétől, a városi határidő alatti megfizetésre, végrehajtás fogantatásával, fenyegetés mellett figyelmeztetik.

Kifogásolja a memorandum, hogy a polgárok terhelő növelését tárgyazó szabályrendeleteket az ő meghallgatásuk nélkül alkotják meg, de sőt a közszemlére kitével napját sem közlik és ekként a polgárok a terhekre alkotott új szabályrendeletéről tudomást nem szerezhetve, az őket törvényesen megillető jogorvoslati utat is elhúzza. Ennek igazolására a járdaszabályrendelet és a villamosmű legújabb szabályrendelete eseteire utal.

De sérelmesnek tartja a memorandum azt is, hogy az új szabályrendelet által a polgárok terhére megállapított teheremeléseket sem hozták nyilvánosságra, hanem azok behajtását egyszerűen minden előző figyelmeztetés, de sőt még az új szabályrendelet jóváhagyása előtt is megkezdik. Ebben a tekintetben utal a villamosmű számláira, amelyek alapján a már említett taemelésüket a szabályrendelet megszavazása után azonnal megkezdették.

A memorandum mindezek alapján kéri a feltárt összes sérelmeknek a mielőbbi orvoslását.

A memorandumot a Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében dr. Zircz Miklós elnök és dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök írták alá.

Pásztor Ede temetése. Jelentettük, hogy Pásztor Ede, az oradeai „Friss Ujság” és „Magyarság” c. napilapok tulajdonosa és főszerkesztője kedden délelőtt hosszas szenvedés után meghalt. Szerdán délután 3 órakor temették az oradeai neológ izr. hitközség halottas házából. A gyászszertartást dr. Weinberger Mózes cluji neológ főrabbi végezte. Beszéltek: Kotona Béla, a helyi újságírók, Perédi György a Szigligeti Társaság, dr. Soós István a Magyar Párt, dr. Adorján Emil a volt 48-as és függetlenségi párt, Pásztor Miklós a Friss Ujság és Magyarság szerkesztője és kiadóhivatala, s egy nyomdász, az elhunyt nyomdávallatának személyzete nevében. Koszorút helyezték az elhunyt ravatalára szerdán délelőtt az újságírói kar, a Szigligeti Társaság, az Újságíró Klub, a Magyar Párt és már délig rengeteg virágot vittek az elhunyt tisztelői és barátai.

A rendőrség felhívása a csepjarmű tulajdonosokhoz. A rendőrség felhívja az autómobil, autóbussz, teherautó és motorkerékpár tulajdonosokat, hogy a közlekedésügyi törvény értelmében július 21. 22 és 23-án jelenjenek meg a rendőrségen, járműveikkel együtt, magukkal hozván a járművek összes iratait. Ellenkező esetben bevonnák hajlési engedélyüket és kétféle leire lesznek büntetve. Popovici sk. chester.

Temetések. Priszly Pálné szül. köpeczi és sárospataki Sebestyén Piroška 52 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön 6 órakor lesz a Steinberger-kápolnából. — Coccovec a Gligore 24 éves korában meghalt. Temetése 3 órakor lesz a I. G. Duca-utcából. Erdélyi „Concordia.”

Pásztor Ede halála. Az Országos Magyar Párt Bihormegyei és városi tagozata ószinte részvétellel jelenti, hogy Pásztor Ede főszerkesztő, városi intézőbizottsági tag, folyó évi július hó 14-én, súlyos betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének. A megye és város magyar társadalmi halálával eltelt kezeletlen őrzi meg annak a férfinak emlékét, aki, mint intézőbizottsági tag, a magyar kisebbségi jogok érdekében mindig kivette részét a kisebbségi küzdelemből és mint a városi tanács volt választott tagja, a város polgárságának és a városi közérdeknek állandó szószólója volt. Legyen emléke áldott! A Magyar Párt Bihormegyei és városi tagozatának elnöksége. — Az újságírók szervezete a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a romániai magyar újságírói kar egyik legkiválóbb és legtehtintélyesebb tagja, szeretve szeretett pályatársunk, Pásztor Ede, a Friss Ujság és Magyarság főszerkesztője és tulajdonosa, 57 éves korában, hosszas szenvedés után július 14-én délelőtt 11 óra 25 perckor meghalt. A fiatalság idealizmusával lépett az újságírói pályára, amelynek 37 éven át rajongója s a toll beszéletének törhetetlen bajnoka volt. Ószinte, igaz, talpiz férfi volt, csupa erő és energia a közélet fórumain és mindig áldozatkész emberbarát. A mi szívünkben a jószívű, szerető, önfeláldozó jó barát soha el nem muló emlékével fog élni örökké és siratjuk korai eltávozását. A romániai Népkisebbségi Újságírók Országos Szervezetének oradeai csoportja.

Kirándulás. A „Kolping” Sport Egylet turista szakosztálya folyó hó 19-én kirándulást rendez Váradul Carol II-re. Részvételi díj 75 lei, tagoknak 70 lei. Érdeklődni és jelentkezni lehet minden este 7—10 óráig az egyesület székében, Str. Alexandri 13. Telefon 843.

A Magyar Párt intervenciója a színház ügyében

Tudvalevő dolog, hogy a városi tanács az oradeai színházat át akarja adni a cluji Nemzeti Színháznak, olyképpen, hogy a cluji színház biztosítson megfelelő napokat a magyar színház részére és respektálja a moziival kötött szerződést is. A magyar színház érdekeinek megvédése céljából hétfőn délután dr. Markovits Manó és dr. Soós István, a bihormegyei és városi igazgatók elnökei megjelentek a városházán dr. Bleda Vasile polgármesternél. A megjelentek nevében dr. Soós István arra kérte a polgármestert, hogy tekintettel arra, miszerint egy korábbi intervenciójuk alkalmával már ígéretet tett, hogy a magyar színház részére legalább 90, esetleg 100 játszási napot biztosít, tekintettel továbbá arra is, hogy a Thalia Rt. már benyújtotta pályázatát, ennél fogva a polgármester hasson oda, hogy a jövő szezonban a Thalia Rt. kapja meg a színházat és pedig megfelelő játszási napokra. Kérték továbbá a színház anyagi támogatását is, fűtés és világítási kedvezmények, továbbá a magyar színház játszási napjaira a ruhatári bevételek engedélyezésével. Dr. Soós István különösen kiemelte, hogy ha a város egy hosszabb időre szóló szerződést kötne a cluji nemzeti színházzal, úgy ebben biztosítassék legalább a jövőre nézve egy nagyobb játszási idő, amennyiben a mozi-szerződés miatt ezidő szerint csak 60 nap áll rendelkezésre még ebben az évben.

Dr. Bleda Vasile polgármester kijelentette, hogy maga is meggyőződött arról, miszerint a Thalia Rt. nivós eladásokat produkált, minek következtében a Thalia Rt. kérését a városi tanács jóindulatulag fogja kezelni. Közölte, hogy a cluji nemzeti színház részéről Pop igazgató tényleg tárgyalásokat folytat már az ügyosztállyal azonban ezen tárgyalás eredménye még nem ismeretes előtte és a tanács sem foglalkozott vele. Tudomásul vette a megjelent delegáció kérését és megígérte, hogy mindent elkövet, hogy a román és magyar színház érdekeit kellő harmoniába tudja hozni.

Káprázatos látványosságok, jókedv, vidámság, gyermekek, felnőttek színes tömege tölti meg vasárnap, július 19-én, délután 4 órától a püspöki palota angol-parkját, ahol az Erzsébet Arvház javára nagyszabású kerüi-ünnepélyt rendeznek. Tíz sátorban árulják a fagyaltot, virágot, gyümölcsöt, pompás lacikonyha, tombola, horgászás, kacavadászat, a gyermekek ponifogaton kocsiháznak, vagy lovaloghatnak. Lesznek kitűnő cserkész-tréfkák és mutatványok, kerékpár-verseny a nagyoknak, roller- és tricikli-versenyek a kicsiknek. Három ezüst díjat, három bronz érem második díjat s diszokleveleket nyernek a győztesek. A versenyekre be lehet nevezni ifj. Benedek Ferenc villanyserelési üzletében, Sas-passage. Benevevillanyserelési üzletében, Sas-passage és az „Uj-Lapok” kiadóhivatalában. Benevezési díj 15 lei.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA. Serviciul Economic.

No. 30915—1936.

PUBLICAȚIUNE

Primăria Municipiului Oradea, aduce la cunoștința celor interesați, ținerea licitației publice cu concurs de oferte și tratare prin bună învoială, pentru vânzarea loturilor de case situate în prelungirea străzii Mărești cu No. 86, cu o suprafață de 231 m. p. și no. 85, cu o suprafață de 231 m. p., — conform hotărârii Comisiei Interimare No. 45983—935, care va avea loc în ziua de 30 Iulie 1936, orele 10 a. m. în Biroul Serviciului Economic, Etaj I, camera no. 28.

Concurenții odată cu depunerea ofertei închise, vor depune și un vadiu de 50% din suma oferită, în numerar sau efecte garantate de Stat.

Licitatie publică cu concurs de oferte și tratare prin bună învoială se va ține în conformitate cu dispozițiunile Legii Contabilității Publice și normele în vigoare.

Condițiunile de vânzare și Caietul de sarcini se pot primi la Serviciul Economic între orele de birou.

Oradea, la 12 Iulie 1936.

Presedintele Comisiei Interimare: ss Dancea.

Secretar General: ss Fildan.

Megegyezés jött létre a kormány és Titulescu külügyminiszter között

Bucuresti. Saját tud. Titulescu és a kormány között helyreállt az egyetértés.

Szerdán délután 6 órakor a kormány tagjai minisztertanácsra ülnek össze s ezen Titulescu hosszabb külpolitikai expozét tart. A megegyezés valószínűleg a Bratianu Dinuval szerda éjszaka folytatott tanácskozás nyomán jött létre.

A szerdai minisztertanács után Titulescu Sinaiba utazik, majd csütörtökön, vagy pénteken visszatér Montreuxbe.

Kezdődik a kínai polgárháború

Déli és északi Kína megkezdte egymás ellen a harci fölvonulást

Kantonból jelentik: A Kuomintang végrehajtó tanácsának ülésén határozatot hoztak, mely elrendelte a kantoni politikai tanács és végrehajtóbizottság feloszlását. Erre a délnyugati tartományok politikai bizottsága ülést tartott és elhatározta, hogy Csen-csi-tang tábornok főparancsnoksága alatt egyesítik a koangtungi és koansini haderőket és parancsot adtak Csen-csi-tangnak, hogy kezdje meg az előnyomulást észak felé.

Kantonban kedden kihírdették az ostromállapotot. A Kuomintang részéről Csong-kai-sek tábornok utasítást adott az észak-kínai csapatoknak, hogy kezdjék meg az előnyomulást délnyugat felé.

Mihály vajda Angliában folytatja tanulmányait. Bucurestiből jelentik: Ertesülésünk szerint Mihály nagyvajda a jövő tanévben tanulmányait egy angliai kollégiumban fogja folytatni. Ide elkíséri egyik osztálytársa is, akit ő fog kiválasztani.

Minden család asztalán ott kell lennie, senkisének nélkülözhetetlen...

A statisztikák bizonyították, hogy az ülőfoglalkozásuk 73%-ánál huzysav halmozódik fel a szervezetben és a vérben. Az egészség megővése szempontjából nélkülözhetetlen a minden évszak változásánál tartandó Urodonál-kúra. Kimerültség, helytelen vagy túlzott táplálkozás, éjszakai munka, korai öregség következtében a vér túlterhelődik huzysavval. Ezzel egyidejűleg fellépnek: Reumatizmus, derék és vesefájalmak, köszvény, vese és hólyagbajok, ischias. Az Urodonal kiválasztja és eltávolítja azokat a salakokat és mérgező anyagokat amelyek a vérben vannak, főként a huzysavat és huzysavkristályokat. Tehát a baj gyökereit szünteti meg és így eltávolítja ezeknek a betegségeknek az eredendő okát.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY
MEGBÍZHATÓ MÁRKÁ

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAK-
BAN ÉS DROGÉRIÁKBAZ

Az olasz-német barátkozás miatt olasz-francia elhidegülés kezdődik

Az osztrák-német kiegyezés legújabb visszahatásai. — Föltűnést keltett Chambrun gróf római nagykövet július 14-iki ünnepi beszéde

Rómából jelentik: Az olasz sajtó továbbra is részletesen foglalkozik a német-osztrák megegyezéssel és hangsúlyozza annak jelentőségét.

A sajtón kívül azonban más téren is látható a közeledés Németország és Olaszország között. Például legutóbb történt, hogy Németország nagykövete Mussolini társaságában résztvevő a „Dopo Lavoro” nevű alakulat sportünnepélyén. Nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a német katonai misszióknak is, mely a napokban az olasz csapatok bemutatott gyakorlatait szemlélte meg.

A római közhangulat arra következtet, hogy a német-osztrák megegyezés a franciáknál lehangoltságot keltett, s az olaszok iránti várakozást is lehűtötte.

Ennek jelét látták abban is, ahogyan a római francia követségen a július 14-iki nemzeti ünnep lefolyt. Mások a nagykövet úgy szólott az ünneplő francia kolóniához, hogy a beszéd végén mindig köszöntötte az olasz királyt és Olaszországot. Most azonban föltűnt, hogy Chambrun gróf francia nagykövet az ünnepi beszédből elhagyta Olaszországot és az olasz király üdvözlését, s csak azzal végezte beszédét: *Eljen a köztársaság.*

Hodza csehszlovák miniszterelnök Bécsből továbbutazott Svájcba. Csehszlovákia csatlakozik?

Bécsből jelentik: Hodza csehszlovák mi-

niszterelnök egy napos bécsi tartózkodásáról a következőket jelentik:

Hodza vasárnap este érkezett Bécsbe és egy barátjánál szállt meg. Sem a cseh követségben, sem az osztrák kancellárián nem jelentkezett, csak Schuschniggnál tett udvariassági látogatást, de senkivel nem tárgyalt. Hétfőn este Svájcba utazott, ahol szabadságát tölti.

Londonból jelentik: Diplomáciai és politikai körökben Hodza bécsi látogatásának nagy fontosságát tulajdonítanak. Föltűnik a kérdés, vajjon Csehszlovákia nem tesz-e kísérletet arra, hogy a nehézségi erő törvényének engedve, az olasz-német-osztrák-magyar táborhoz csatlakozzék.

A francia félhivatalos külpolitikai lap fejtegetése a középeurópai új csoportosulásról.

Párizsból jelentik: A Paris Soir, mely közel áll a francia külügyminisztériumhoz, a német-osztrák egyezményről abból a szempontból foglalkozik, hogy ez egyezmény folytán milyen új államcsoportosulás áll elő Közép-Európában. Megállapítja, hogy most már eltűnt a német-olasz közeledés akadályja és számítani kell olyan összetartás kialakulására, mely Lengyelországot, Németországot, Ausztriát, Magyarországot és Olaszországot foglalja magában. Ez a csoportosulás teljesen egyenértékű a Franciaország körül kialakult hatalmi csoporttal, amely körülményből az európai egysúly tartós állapota állhat elő. Minthogy

azonban a csoport egész Közép-Európára kiterjed, Franciaországnak tennie kell róla, hogy ebben a Közép-Európában olyan nemzetközi politika legyen, mely Franciaországot el nem zárja a szövetséges Szovjet-Oroszországtól.

Távíratváltások az osztrák és magyar külügyi hivatalok vezetői között.

Bécsből jelentik: Schuschniggnek a rádióban elmondott békeüzenetével kapcsolatban szívélyeshangu távíratváltás volt Kánya Kálmán magyar külügyminiszter és Schuschnigg között. Hasonló meleghangú távíratváltás volt Kánya Kálmán és dr. Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkár között, annak hivatalbalelépése alkalmából.

A szovjet légügyi népbiztos Romániában. Bucuresti. Saját tud. Kedden Prágába utazva keresztülutazott lasin repülőgépen Jakob Alskin szovjet légügyi népbiztos. A népbiztos lasiban fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy a szovjet mindenen békét akar.

Kiásták a homokból Palmyra óskori városát. Londonból jelentik: Palmyra a neve annak az óskori városnak, amely körülbelül 200 kilométernyire Damaszkusztól homokba temetve fekszik. A város 1100-ban virágzott és különösen kereskedelme révén volt híres. Az istanbuli francia archeológiai intézet most hosszú munkálatainak után kiást a város Bál templomát és egy másik templomot, amely az Eg Urának volt szentelve, továbbá egy két kilométer hosszú oszlopsort és rengeteg feliratot, szobrot és sirt sikerült a templomok környékén feltárni. A leletnek történelmileg is nagy jelentősége van, mert a feliratok megfejthetők.

A görög trónörökös képviseli országát az olimpiai értekezleten. Athénből jelentik: Az olimpiai fákllys-staféta megválasztását örömmel fogadják Görögországban. A staféta vezetésére a fákllyavívés görög résztvevői a trónörökösért kérték fel. A nemzetközi olimpiai bizottság értekezletén is a trónörökös képviseli Görögországot.

Ars-en Dombes*

Vonatom éjjelkor indult Párizsból. A kupében eleinte csak ketten voltunk, de indulás előtt még három matróz telepedett be; beszédjük, majd horkolásuk reggel hatig tartott. Ekkor értünk Villefranche-ba. Keskenyvágyú kisvasút visz tovább Ars felé: átmege a Saone hídján, szelíd hajlású dombok közt fut, a táj olyan, mintha nálunk a Dunántúl. En vagyok az egyetlen utas a két vagonból álló vonaton, mely csak feltételesen áll meg Ars-on és Ambérieu-ig mege. Az arsi állomás egyszerű bakterház; maga a falu öt percnnyire fekszik, egy utcája és kétszáz lakosa van. A bazilika szinte betakarja a körülötte fekvő házakat, mint kottló a csibéket. Községháza, posta, vendéglő, két egyszerű üzlet és a temető.

Jártam Lourdes-ban és Lisieux-ben és minden áhítatot megzavarta az a vásári szellem, mely betolakodik a legszentebb helyekre is, harsog és rikkít színeivel élményest okoz. Lourdes-ban és Lisieux-ben minden második ember a zárándokokból él, a kereskedők éhesen állnak a bolt előtt és könyörtelenül behúznak mindenkit. Ars-ban nyoma sincs ennek a légkörnek: Vianney-i Szent János egyszerű, gyermekded lelkülete ott lebeg a falu felett és senki sem gondolná, hogy ezt a kis, jelentéktelen községet a világ minden részében ismerik. Meghatódva megegek végig az úton, melyen száz évvel ezelőtt egy csodálatos szent járt mindennap, a templomhoz érek és eszembe jut: ezer és ezer bűnös lépte át küszöbét, hívó lélekkel vagy kételkedve, jámbor parasztlak, nagyvárosi emberek, püspökök, szabaddóművesek, lelki és testi szegények. A régi kis templom még épésben áll, a bazilikát X. Pius óhaja szerint csak hozzáépítették anélkül, hogy az eredetét bármit is megváltoztattak volna. Baloldalt a Szent Annyalok kápolnája, majd Szent Philoménáé, akit az arsi plébános minden szent között a legjobban tisztelt. És itt van az egyszerű szószer, ahonnan vasárnaponként prédikált húsz éven keresztül. Jean-Marie Vianney nem értett a szónoklás művészetéhez, nehézkesen beszélt, akadozott, — de szava mégis döbbenetes hatást volt: „Mikor Isten nevéet kiejtette — mondotta később egy arsi gazda —, hangja a szívünk mélyéig hatolt és még a lélekzetünk is elállott”. Mikor a gazdagok gonoszágáról, a gyermeki szeretetről, az utolsó ítéletről beszélt, „szemei villámokat szórtak, a lélek szinte kiült arcára és ő végigjátszotta mindazt, amit elmesélt: kiáltásai, könnyei először elképesztették a hallgatóságot, de azután mindenki vele sírt...”

A szószer mellett fekszik Keresztelő Szent János kápolnája. „Ha az emberek tudnák, hogy mi minden ment itt végbe — mondta egy napon az arsi plébános —, nem mernék betenni ide a lábukat”. Az oltárral szemközti áll a híres gyóntatószék, melynek szűk ketrecében napi tizen négy órát töltött a szent: itt ismerte meg a bűnt, a maga szörnyű egyhangúságában, itt tárt fel előtte ezer és ezer ember útálatos titka. Mindig csak másokat vigasztalt, másokon segített: nem akadt ember, aki mellette állt volna a kísértések szörnyű óráiban. A démon még a gyóntatószékben sem hagyta nyugton: mikor a bűnösök tömege elcsigázta, akkor jött el, hogy megkínossa a szentet. Mennyi titkot rejt ez a homályos fadóboz! Az ember megborad a hűvös homályban.

A bazilika egyik mellékoltára felett nyugszik üveg mögött az arsi szent. Arcát viasszal vonták be, de keze — kis, gyermekes kéz — fekete és a szentolvasót tartja. Az oltár előtt két apáca térdel és imádkozik. Nagy csend, csak a gyertyák sercegése hallatszik. A templomban néhány öregasszony üldögél, időnkint egy-egy pap kemény lépése kopog és a külvilág zúgása. Hirtelen éles berregés: a lyoni repülőgépek száll Genf felé.

Az egykori arsi plébános háza néhány lépésre van a templomtól: átmegeünk a sekrestyével, aki megmutatja a szobák. Lent a földszinten látható a „ebédő”, mely egyúttal

* Ezt az érdekes cikket az „Uj Kor” júliusi számából vettük át.

konyhával is szolgált. A szent nem tartott cselédet, maga takarított és főzött: hetente egy lábos burgonyát fogyasztott el s olykor valami lisztes ételt, melyet „éhségcsillapítónak” nevezett. A tűzhely mellett látható a lábos, a kenyereskosár és a kanosó. Azután költői rendtelenségben a kettős tölgyfakoporsó és az ólomkoporsó, melyben halála után negyvenöt évig feküdt, egy szegényes, szűk és rövid ágy (pereme üszkös: a Sántán műve). Az első emeleten látható a szent háló- és nappali-szobája, ugyanolyan állapotban, mint halála pillanatában volt: korszó az asztalon, egy pár ócska, kunkorodott talpú, rozsdásszögű otromba cipő és az ágy mellett a falon valami különös folt: azon a helyen korbácsolta magát Jean-Marie Vianney és a vér még mindig látszik a falon. A *Sous le soleil de Satan*-ban Bernanos döbbenetes erővel írja le ezt a látványt, mely felejthetetlen. Egy nagy lélek legmélyebb titka jut napvilágra és kavarja fel a szemlélő lelkét. Eszembe jut Catherine Lasagne-nak, a szent szeretett lelkileányának naplójegyzete:

„Hallgassátok csak meg — szólt egy napon az arsi plébános az Isteni Gondviselés leányainak —, hogy mi történt velem ma reggel. Valami hevert az asztalomon: tudják úgy-e, miről van szó (a korbácsra céloz)?). Egyszerre csak elkezd csúszni, mint valami kígyó. Kissé megijesztett a dolog. Tudják, hogy a végén egy darabka kötél van: megfogom, de olyan merev, mintha fából lenne. Letettem asztalomra s megint másként kezd...”

A „múzeumban” láttam a korbácsot: drótból összefonott és apró szegekkel tarkított szörnyű jószág, mely minden ütéssel felszakította a bőrt és szinte csafatokban tépte ki a húst. Mellette függ a cilicium: szörből font öv, centiméteres szögek állnak ki belőle. Az arsi szent útját vérfoltok jelezték ezen a földön.

Visszamegegek a templomba, ahol egy csoport zárándokot találok: néhány férfi és sok nő. Lyonnól jöttek autóbusszal. A bazilika harangja tízet üt, ülök a padban és nem tudok sem imádkozni, sem gondolkodni.

JUST BELA.

VIGYÁZZ A SZÍVEDRE!

Ebből az örökké aktuális könyvből a IV kiadás most jelent meg!

Hogyan éljen a szívbajos ember?

Szívbaj, érelmeszesedés, vérnyomás.

Írta: dr. Bodon Károly egyetemi tanár.

A tartalomjegyzékből: A szívbetegek legfőbb tünetei: Gyengeség — A kifulladás — A szívdobogás — Szívtájéki fájdalom — A lélek és a szív — A szívbajok és egyéb bántalmak egymásra való cserehatása — A szívbajok keletkezésének egyéb okai — Toxinok — Baktériumok — Az emberi szervezet által termelt mérgek, belső mérgek, anyagcseremérgek — A szervezetbe kívülről bevitt mérgek — Sebzések, sérülések — Rendetlen életmód — Általános életrendi szabályok — Munka — Pihenés — Sport — Táplálkozás — Szeszitalok, kávé, tea — A dohányzás — Nemlélet, házasság — Az alvás — Az érelmeszesedés, vérnyomás — Meg lehet-e gyógyítani a szívbajokat? — A szívbetegek kezelése — Gyógyszeres kezelése — Étrendi kezelése — Klimaváltoztatás — Nyaralás — Torna, masszázs — Fürdőkúrák — Villamos kezelés — Ervágás — Lelki kezelés — Mikor forduljunk tehát orvoshoz?

Ára 90 lei és portó.

Kapható könyvosztályunkban.

Egy nagy ember

A Duce már reggel félhatkor ébren volt. Egész Olaszországban tudják, hogy Mussolini minden hozzá intézett levelet elolvast s ahol szükségét látja, azonnal intézkedik. Akárkinék akármilyen baja van, nyugodtan megírhatja Mussolininek egyszerű levélben, de akár levelezőlapon is s biztos lehet felőle, hogy az a kezeibe is kerül. Ezt egyszer s mindenkorra szigorúan elrendelte s ezt a parancsát ugyanolyan szigorúan be is tartják. A magánlevelezése után került sor a hivatalos ügyekre. Előre megállapított sorrendben fogadja azokat a munkatársait, akiket magához rendelt, akikkel megbeszélendő van, majd legbizarrabb sorrendben járulnak elé művészek, külföldi követek, államférfiak, újságírók, magánemberek, miniszterek. Pont fél egykor Mussolini leteszi a tollat és hazamege. Ebédelni. Félóráig van mindössze odahaza, s máris mege vissza a Palazzo Venezia-ba, ahol rendszeren délután négy óráig tartózkodik. Azzal vége a hivatalos idejének, újra előáll a két piros motorbicikli s a Duce másnap kora reggelig eltűnik a Villa Torlonia kapuja mögött.

Mit csinál délután négytől másnap reggelig Olaszország miniszterelnöke?

Majdnem minden nap fogadja néhány régi barátját, olyanokat, akiket még a régi időkben ismer. Ezek többnyire nem tagjai a pártnak, Mussolinivel azonban együtt dolgoztak valamikor. Mussolini továbbra is fenntartotta és fenntartja velük az érintkezést. Ezeknek — amint mondják — négy szemközt kikéri és mege is hallgatja a kritikáját s a régi bajtársaknak több szabad, mint más közönséges halandónak, de csak azért, mert a régi bajtársak többet is enged meg nekik... Este nyolckor van a nagyon egyszerű vacsora. Mussolini keveset eszik és főleg tejjel táplálkozik.

S reggel félhatkor nap-nap után ébren van. Nagyon szeret autót és repülőgépet vezetni s lehetőleg mindig maga is ül úgy az autó volánjához, mint a repülőgép kormányához. Öltözködésére különös gondot nem fordít, amióta miniszterelnök, összesen két szakettelt csináltatott magának, a másodikat a szíami király római látogatása alkalmából vette fel először s a nagy eseményt akkor mindenki megjegyezte magának, mert a réginek már túljórtos volt a nadrágja s azt nagyon is ismerték. A rómaiak véleménye szerint az uniformis jobban áll neki, mint a civilruha; amint ezt már egy korábbi cikkemben megjegyeztem, ilyen megállapítást Mussoliniról tenni nem lehet. Ő Mussolini és akármilyen visel, azt Mussolini viseli. Nem a ruha a lényeg, hanem a rendkívüli lény s oly mindegy, hogy testét milyen földi mez fedti. Tulajdonképpen ólomruhát kellene viselnie, mint a rádiumnak.

Nagyon szereti a zenét, koncerteket gyakran hallgat mege, ő maga is kifűnően hegedül. Közmondásosan példás és fizta családi életű. Valamint ő is fogadni szokta régi bajtársait, akiknek nem veszi rossz néven, hogy nincsenek vele esetleg egy véleményen, ugyanúgy elnézi feleségének, Donna Rachelének is, hogy koronként felkeresi és segítse a milánói volt szocialista vezérek feleségeit.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

A terebesti (jud Satmar) egyház pályázatot hirdet kántortanítói állásra és külön egy II. tanítói állásra.

Kántortanító javadalma: lakás, 24 köblös föld és rét, 20 köböl buza, 220 m³ tűzifa, amelyből saját iskolatermék is futi. Stóla. Német képesítés kell. Mindenféle adóját a hitközség fizeti. Kántoriakat az egyháztanács és plébános utasítása szerint tartozik végezni. Kántori próbát augusztus 6-án, amelyre jelentkezők saját költségükön tartoznak jönni. Állás október 1-én foglalandó el. A javadalom csak november 1-től esedékes, mert addig a járandóságok a meghozott kántor hozzártartozóit illetik.

II. tanítói állásra pályázhatnak férfiak és nők. Javadalom évi 13500 lei. Német képesítés kell. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Határidő mindkét pályázatra 1936 aug. 15.

Egyháztanács.

Gaál Mózes temetése. Budapesti jelentik: Kedden délután temették el a Kerepesi-úti temetőben, díszsírhelyen, őrjási részvét mellett Gaál Mózes, a magyar ifjúság szeretett íróját. Megható volt, amint kisdiákok, diáklányok járultak könnyes szemmel, kisebb-nagyobb csoportokban a ravatal elé, virágokkal, koszorúkkal a kezükben. A költő szülőfaluja nevében Ádám Éva írónő mondott megható búcsúbeszédet.

Csehszlovákia kétszázmillió csehszlovákia kölesönt ad Romániának hadianyag megrendelések céljaira. A román kormány a csehszlovák hadianyag megrendelés pénzügyi fedezése kérdésében a cseh kormánytól folytatott tárgyalásai befejezéséhez közelednek. A hírek szerint a cseh kormány kétszázmillió csehszlovákia kölesönt a mosti jegyzés alatt álló hadfelszerelési kölesöntből Romániára rendelkeztetésére. Ezt a kölesönt Románia öt év alatt kell, hogy visszafizesse, részben készpénzben, részben föbbletkivittel. Az erre vonatkozó egyezmény aláírása céljából Antonescu pénzügyminiszter július 18-án Prágába utazik.

Az Arany János Társaság Lipovan. Timisoara. Saját tud. Lipovan vasárnap magyar napot rendeztek, amelyen megjelent a Magyar Pártbanati tagozatának több vezetője is. A magyar nappal kapcsolatban a timisoarai Arany János Társaság irodalmi estét rendezett Lipovan. Elek és Gyula református lelkész bevezetőt mondott. Teleki Endre tanár Kölcsey Ferencről, Pogány László az új ardeali regényirodalomról, Braun Dezső Liszt Ferencről s annak banati kapcsolatairól értekezett. S a s s Jolán verseiből adott elő. Hermann Klári pedig Liszt- és Chopin-szerzeményeket játszott zongorán.

Modern épületeket emelnek Abessziniában. Addisz-Abebaból jelentik: Az elmenekült népus és törzsfők földbirtokainak felmérése most folyik. Mussolini jóváhagyásával bizottságot küldenek ki Abesszínia új térképének kidolgozására. Rómában a napokban intézet alakult az abesszíniai házépítési munkálatok pénzügyi lebonyolítására. A közeljövőben mintegy 600 modern épület megépítésére lesz szükség.

A spanyol Katolikus Akció elnöke papi pályára lép. Egy angol katolikus lap utján jön a hír, mely egyelőre még megerősítésre szorul, hogy dr Angel Herrera, századunk legnagyobb katolikus világi vezetőinek egyike, most 50 éves korában elhatározta, hogy teológiát tanul és pappá szentelteti magát. Herrera, 1886-ban született Santanderben és tanulmányait a valladoli jezsuitáknál végezte. Még mint egyetemi hallgató P. Arno buzdítására megalapította a katolikus propagandisták egyesületét, mely feladatul tűzte ki magának, hogy a liberalizmus legsivárabb éveiben hitvalló katolikus világi vezetőket képezzen és főképp a sajtó kiépítésén dolgozzék. Amikor 1910-ben az El Debate című friss alapítású napilap pénzügyi nehézségekbe került s összeomlás előtt állott, Herreranak sikerült a bilbaói katolikusok egyik buzgó csoportjával a lapot megvásároltatnia és az ő propagandistáira bízni. Így lett ő maga is előbb főszerkesztője a lapnak, később pedig a nagyranőtt vállalkozásnak vezető igazgatója. Már a világháború alatt az El Debate Madrid egyik vezető napilapja lett s azóta még jobban megerősödve, mondhatni az egész világnak legnagyobb katolikus sajtóvállalkozása, mely az El Debate kívül több vidéki lapot is kiad. Ebből a környezetből nőtt ki különben a spanyol katolikusok politikai pártja, az Accion Popular is, nagynevű vezetőjével, Gil Roblessel. Herrera azonban a politikai tevékenységtől távol tartotta magát, sőt az El Debate szerkesztésétől is visszavonult és egyenesen a pápa kívánságára vállalta el a spanyol összeomlás után a Katolikus Akció világi vezetőségét. Hír szerint Herrera teológiai tanulmányait a svájci Freiburgban akarja elvégezni.

Továbbra is temetek lakásról és bármelyik utcából gázszükség díszfelvonulással.

Temetéseim legszebbek, legolcsóbbak
ERDÉLYI SÁNDOR „Concordia“
Oradea, B-dul Reg. Ferdinand 13 Tel.: 520 és 500

* Fájdalom és gyógyulás. A természet jóakarója az embernek, ha valami a szervezetében nincs rendben, azonnal figyelmezteti rá. Az embernek kell azonban az igazi eszközt megtalálnia, amellyel a betegségeket legyőzze, a természetnek segítsen és a rendes állapotot visszaállítsa. Sajnos, az eszköz, mely a megbetegedéseket gyorsan és hatásosan meggyógyítja, nem áll mindég rendelkezésre. Szerencsére az emberiségre annyira veszedelmes vese megbetegedések ellen találtak egy szert, amely gyorsan és alaposan gyógyít: az Urodonalt. Urodonal az egyedüli a vesebetegségek ellen.

Határidő:

1936. július 25

Vigyázat!

Lent felsorolt húsz könyv közül tetszés szerinti választást minden előfizetőnk és bármelyik két mélyen leszállított áron kaphatja meg, ha a második félre szóló előfizetését kiadói hivatalunkhoz készpénzben beküldi, vagy megbízottainknál ugyancsak készpénzben kifizeti július 25-ig.

Íme az árkedvezmények:

Bangha: Dél keresztje alatt (füzve)	125	lei helyett 80 leiórt
Mauriac: A Frontenac mistérium (regény)	75	" " 55 "
Aradi: Európai forradalom	80	" " 60 "
Balla: A lélek útja	75	" " 55 "
Bangha: Róma lelke	110	" " 80 "
Wörhmüller: Királyi törvény	140	" " 105 "
Csávossy: Együtt a Mesterrel	110	" " 80 "
Molnár: A szociális egyház az emberért	110	" " 80 "
Plus: Hogyan imádkozunk?	45	" " 33 "
Czapik: Könyvről rajtunk Uram!	45	" " 33 "
Gerely: A művelt leány	105	" " 75 "
Julier: 1914—1918.	365	" " 235 "
Erdős: Napsütéses Indában	185	" " 128 "
Stadler: Valaki vár engem	80	" " 60 "
Bucsaný: Napfűdőzés	100	" " 75 "
Häckel: Tanuljunk németül	200	" " 135 "
Gáspár: Fajlsmeret	140	" " 90 "
Bucsaný: Erelmeszedés	55	" " 39 "
Gáspár: A világ orvosa (regény)	210	" " 182 "
Sebők: Út világrészen keresztül	140	" " 90 "

Fenti árkedvezmények mellett kiosztásra kerülnek előfizetőink között, ha második félre szóló előfizetésüket akár kiadói hivatalunk utján, vagy megbízottainknál kifizetik az alanti ajánlatok.

Íme az ajándéktárgyak felsorolása:

1. Ötnapi teljes ellátás Baile Episcopoest-en
  2. Révay kis Lexikon.
  3. Egy fényképezőgép.
  4. Egyévi ingyenes előfizetés.
  5. Egy női vagy férfióra.
- Rendezzék tehát még ma a másodszóló előfizetésüket!
- Tehát határidő: Július 25.

A legnagyobb hatalom — a rádió.

Érdekes statisztika készült el most a rádiófelvétel készületekkel kapcsolatban. E szerint 1935 végén az egész világon 55.188.000 rádiókészülék működött. Ha átlag egy-egy rádiókészülék hallgatóinak számát négy személyre vesszük, ez annyit jelent, hogy naponta átlagosan 224 millió ember hallgat rádiót. Erre az óriási tömegre gyakorolnak naponként hatást és befolyást a rádió leadó állomások. Tévedés azt hinni, hogy a rádió iránti érdeklődés csökkenőben van: ellenkezően, 1935 folyamán kerekén 3.644.824 új rádiókészüléket szereltek fel, ami az előbbi évhez képest 12,5% szaporulatot jelent!

A folyóban fogták el a betörőt. Cluj. Saját tud. A város környékén izgalmas hajszá után fogták el egy betörőt és feleségét, akik már hetek óta fosztogatták az elhagyott lakásokat. A betörő Marchis Alexandru a szegény embereket fosztogatta. Megfigyelte, hogy a külvárosban lévő Hegyalja városrészben egy család tagjai kora reggel elhagyták a lakást, aztán feleségével együtt az ablakot betörve, hatolt a házba, ahonnan mintegy 10 ezer lei értékű holmit zsákba gyömöszölve akart elvinni. Egy gyerek azonban észrevette a betörőt, amint a súlyos zsák alatt görnyedve, a kerten keresztül menekült. A gyerek felkiabálta a környék lakóit, akik üldözőbe vették. Marchis az üldözők elől a folyó hullámaiba vetette magát és uszva akart elmenekülni. A vízparton azonban néhány porondot lapátoló fuvaros utána vette magát és a partra vontatták a kézzel-lábbal viaskodó betörőt. A szerkesztők összekötötték a betörőt és a legközelebbi rendőr-őrszobába kísérték, ahol négy betörést ismert be.

* **Meghülésnél, náthaflúsnál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál** naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz nagyon jól tesz, mert a gyomorbelesatornát alaposan kitisztítja és desinficiálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Egyetemi orvostanrok véleménye szerint a **Ferenc József** víz hatása gyors, kellemes és megbízható és ezért használata járványok idején is igen célszerűnek bizonyul. Az orvosok ajánlják.

A megáradt folyó Magyarországra sodorta a satumarei uszodát. Saját tud. Csaknem végzetlen tömegszerencsétlenség történt Satu-Maren, az öszekötő vashid mellett, ahol a Somes hátára építve az Orosz-uszoda állott. Hétfőn este felé beborult az ég s a fürdőzők nagyrésze hazatért. Novelte a nyugtalanságot, hogy három óra után emelkedni kezdett a folyó, mely felőrárt mészeméretet nőtt. Az Orosz-strand vezetője nem is gondolt arra, hogy az aradó folyó a csónakokra épített vaskötéllel a parthoz erősített uszodát el is viheti, mert nagyobb aradást is kibírt már a kötélzet. Hirtelen a vasúti hid felől figyelmeztető kiáltások hallaszottak. A homokgyűjtők figyelmeztették a fürdőzőket, hogy a víz rengeteg szemetet, fát és nagyobb tárgyakat sodor. Aki csak tehetett partra menekült. Közben az uszó tárgyak, mely mintegy huszonöt méter szélességben borította el a folyót, elérte az öszekötő vashidat, azt elhagyva irratatos erővel ütődött az Orosz-uszodának. A vaskötelek megfeszültek, de a rettenetes nyomásnak nem bírtak ellenállni s a főkötel őrjási robajjal elpattant. Az uszoda megindult az ár tetején, majd hirtelen háromba szakadt. Azok a fürdőzők, akik a szerencsétlenség pillanatában az építményben tartózkodtak mindenüket hátrahagyva uszva, vagy csónakon menekültek a part felé. A szétszakadt uszodán csak három ember rekedt: Orosz Mária, a tulajdonos leánya, Bauer uszómester és Rézműves Sándor cipőpucoló, akiket csónakon mentettek meg. Közben telefonon értesítették a mentőket és a tüzoltókat, akik csónakba szállva, az uszoda után ezvelek. Megkötötték és a part felé vontatták, azonban a kötelek sorra elszakadtak. Végre a városból nyolc kilométerre a Gyöngyösi-féle lánknán az egyik rész megakadt, a másik közvetlenül a magyar határ mellett ért partra, míg az uszoda harmadik részét az ár átvitte Magyarországra. Csengernél azonban ezt is sikerült kikötni. A hatóság vizsgálat megállapította, hogy a kötélzetben nem volt hibá. Valahol nagy eső esett s a folyó úgy megnőtt, hogy házat is döntött, mert a folyó hatalmas gerendákkal, állati hullakkal és fadarabokkal volt tele. Ezeket a víz óriási erővel vitte neki az építménynek és elsodorta. Az anyagi kár több mint negyedszázmillió lei.

Veszedelmes nemzetközi ékszerlovaj fogtak el Bécsben. Bécsből jelentik: Az utóbbi időben a különböző ékszerüzletekben megjelent egy új, azzal, hogy ékszeret akar vásárolni. Majd, amikor kirakták elébe az ékszereket, elállt az üzletől és eltávozott. Távozása után mindig kiderült, hogy egyes értéktárgyak eltűntek. Kedden sikerült a tolvajt egy ékszerüzletben rajtakapni és letartóztatni. Neve: Salvatore d'Anna, 29 éves nápolyi születésű, bucaresti illetőségű nemzetközi boltitolvaj. Bűnlajstromát most próbálják összeállítani.

Tizenhatosor megjárta az óceánt — most belefutott a félméteres vízbe. Timisoara. Jelenítettük, hogy Caransebesen Ernst Károly 51 éves magánzó, éjjel a kávéházból jövet belezuhan és belefutott a patakba. Miként most értesülünk, Ernst Károly eredetileg bajor származású s utóbb amerikai állampolgár volt. Caransebesi származású feleségével jött a Banatba hosszabb tartózkodásra, hogy anyósának ügyeit elrendezzék. Itteni tartózkodásuk alatt körülbelül egy hónappal ezelőtt halt meg özvegy Gellértne, Ernst Károly anyósa. Most következett be aztán Ernst halála is, mialatt felesége és leánya Timisoarán tartózkodtak. A halálesettel kapcsolatban Caransebesen élénken tárgyalják, hogy Ernst, aki nyolcszor járt az Ujvilágban s ennél fogva tizenhatosor megjárta az óceánt — valóságos „óceánjáró”, amint mondják — egy sekélyvízű patakban lelte halálát. Ez a patak tulajdonképpen a Sebis egyik ága, malomárok, amely a villamosmű és malmok hajtására szolgál. Sebesvízű, annyi bizonyos azonban mindössze ötven centiméternyi a vízállása. Ernst a kávéházból jövet megboltolt és belezuhan a patakárokba. Alaposan megütötte a fejét és a lábát s talán azért nem tudott kimenekülni a vízből. Miként utóbb megállapították, egy cigányasszony vette észre a szerencsétlenséget, segítségére sietett Ernstnek, meg fogta az ember kezét. Az asszony azonban teljesen ittas volt s később be is vallotta, attól félt, hogy a fuldokló magával ránthatja a vízbe s ezért elengedte Ernst kezét. A sebesfolyású víz közben az ut alatti boltzat alá sodorta Ernst Károlyt. Mire mások észrevették s a patakból kihúzták, még élet volt benne, de már nem lehetett megmenteni.

Fehér márványszobrok között Szentgyörgyi István műtermében

Budapestről jelentik: Gyönyörű, hófehér szobrok rengetegében járok. Boldogan szívja föl szemem a zengő életöröm, a bátorság, az emberi méltóság márványbafaragott csodáit. Szentgyörgyi István műterme ez, akinek a szobrai boldog megpihenés a nagyváros szürke sivatagában. Szentgyörgyi István, a nagy magyar szobrász, itt lakik kint a Százados-úti

művésztelepen, otthona nem elvadult bohém-tanya, hanem úri lakás és a műterem mellett nincs puha fészek, sálakkal, párnákkal széles heverővel, hanem dolgozószoba, amelynek rendje tudásra vall. A dolgozószoba és a műterem között egy kis csarnok, ahol Szentgyörgyi legszebb szobrai — vagy szobrainak másolatai — vannak.

Amikor még pénzt is jelentett a dicsőség

Szentgyörgyi rendkívül érdekes ember. Nincs benne semmi a bohémból, a „művészből”, emésztő szenvedély, lázas önmarcangolás nyomát hiába keresem az arcán, biztos erőt, harmóniát sugároz, mint minden alkotása.

— Mire emlékszik a legszívesebben vissza pályáján? — kérdelem. — Annyi dicsőségben volt része, Brüsszeltől kezdve Oslóig mindenütt találkozhatunk a szobraival, mégis mi az, ami a legkedvesebb, ami leginkább a szívhez nőtt. Majdnem szemérmes mosoly suhan keresztül az arcán, a fiókos szekrényhez lép és kiemeli onnan egy vékony füzetest. Mélázva pergeti a lapokat az ujjai között és aztán átnyújtja nekem a *brüsszeli képzőművészeti akadémia 1907-es értesítőjét*.

— Egészen fiatal szobrász voltam még — mondja — kint dolgoztam Brüsszelben és egy csapásra három érmet is kaptam. El se képzelem, hogy mit jelentett az, ott nem úgy megy ám, hogy kiosztják az érmet és azután kész, hanem a tanévre következő őszi az akadémiák nagytermében nagy parádével fölvonulnak a hatóságok, a polgármester díszbe vágja magát, ott vannak a tanácsnokok is és a polgármester adja oda a kitüntetetteknek a medáliát. De nemcsak dicsőségben, dicséretben és díjakban volt részem, hanem egy alapítványból ötszáz frankot is kaptam. Rákövetkező télen külön műtermet fűtessel és háromszáz frank modellt pénzzel. Nagy dolog volt az... Akkor mintáztam a Panasz-t. Onnan küldtem be Pestre, a Műcsarnokban állították ki. Megnyertem vele a Röck Szilárd díjat és az állam is megvette. Sohasem felejttem el a sürgönyt... a hírellel, hogy megnyertem a díjat... Annyit mondhatok, a Panasz öröme rettentő nagy dártdót csaptunk, csak másnap kezdett piszkálni a lelkiismeretem, vajjon nem ültetett-e föl valamelyik kollégám? De nem, hálistennek! Akkor

még pénzt is jelentett a dicsőség, háromezer-száz koronám maradt az állami pénzből, olyan nagy úr voltam két évig egyfolytában Brüsszelben, mint még soha életemben.

Budapesttől Barcelonáig

Rendre sorra kerülnek a többiek. A „Kigyóbüvölő”, amelyikkel a brüsszeli világiállításon nyert érmet, elvitte a Műcsarnokban nálunk a Lipótvárosi Kaszinó díját és még az állam is megvásárolta, szóval akkoriban még tényleg érdemes volt szobrásznak lenni... Azután 1918-ban az állami kis aranyérmet nyert mellszobor, 1921-ben a „Leány a teknőccel”, ezt a kedves figurát majdnem mindenki ismeri Budapesten, ma a Gellért-szálló halljában kútfigura. 1921-ben az Anyá-val a céhbeliek ezüstérmét nyerte el és 1922-ben Budapest székesfőváros díját és a Szinyei-Merse Társaság díját a világhíres „Bigéző”-vel, amely később 1929-ben a barcelonai kiállításon a nagydíjat is elvitte.

A bigéző

Itt áll a csarnok közepén a „Bigéző”. Ezt a szobrot igazán az egész világon ismerik, minden művészeti lexikonban megvan a fényképe, a másolatai Rómában, Oslóban, Berlinben, Brüsszelben vannak. Szentgyörgyi mosolyogva mondja, hogy ahol csak kiállította a Bigézőt, mindenütt megvették.

Amolyan tízéves forma kis kölyök nyúlik el, félig guggolva, a játék mozdulatával. Nyurga, vékony kisfiú, a fejlődő gyerekest márciusi fanyarsága, bája, kedvessége rajta. Hosszú csuklója, keskeny vállacskája, izmos kis sáska combjai mindenkinek meglepetik a szíve tájékát, aki csak nézi... Önkéntelenül végigsimítok a kedves gyerekesten, milyen sovány, ez nem rózsásra gömbölyödött pultó, hanem élő, eleven kisfiú, aki egy pillanatra szoborrá merevült itt, Szentgyörgyi műtermében. — A takarítónóm kisfia volt — mondja jókedvűen a szobrász.

Hogyan lesz kamaszlányból renaissance dáma?

Istenem, mennyi gyönyörű szobor itt köröskörül. Szobortervek, síremlékek, kicsibe a makói Návay Lajos szobor, meg a Nagyatádi Szabó István szobra, a híres szolnoki hősi emléke, egy Erzsébet királyné figura.

Megállok egy végtelen finom és érdekes leányfej előtt. Mintha Botticelli Primaverájáról lebbent volna ide, átszellemült finom arc, óriási szemek, keskeny, furcsa száj. Tömött hajszőrény veri a vállát.

— Ez ekkor volt, amikor a háború alatt kávévet nem lehetett kapni semmi pénzért — mondja Szentgyörgyi — én pedig élek-halok a jó fekete kávéért, megalkudtam valakivel, aki a kislányát akarta portretíroztatni, megcsinálom a szobrot, ő pedig ad érte kávévet, amennyit akarok. *Becsületese cserebolt volt. Amikor idejött a kislány, rettenetes máslí volt a hajában.* Kivettem belőle, vizsgálgattam, forgattam, láttam, milyen nem mindennapi szép. nézze, hogyan lett a kis kamaszlányból korarenaissance dáma.

Szentgyörgyi síremlékei egészen különlegesek. Elgondolásuk, kivitelük nem mindennapi. A sírkő-szobrászat szokásos banálitását messzire kerüli, nem édeskés, égbeszáló angyalokkai, lobogó lepkekkel túlterhelt. Egy

művésztlarsa feleségének a szobra, amely az asszony síremléke lett, megdöbbentő egyszerűségében annyira sokatmond. Kedvesen mosolygó, nyugodt női arc, a mosolyból a túlvilág derüje árad, félig összefonja a karját, az egyik kéz kinyúlik és finom női kéz mintha félig kérő mozdulattal felfelé intene, mutatna... De a mozdulat csöppet sem teatrális, inkább hív, inkább kér...

Ez a másik szobor éppen most lett kész. Fiatal leány képmása, nem babaszépség, mai intellektuális leánytípus, az orra a görög szépségideálnál talán kicsit nagyobb, de a keskeny áll és a puhavonalú száj csupa jószágról beszél és a csodálatos, nehézpillájú szemek fölött tisztá magas homlok fehérlik.

A béklyó és a kard...

Domborművek és kicsi szoborcsoportozatok beszélnek Szentgyörgyi híres béketeréről, erről az emlékműről, amelyben a gondolati elem legalább annyira mély, mint amilyen tökéletes a művészi forma.

Földanya elé járulnak gyermekei, a megkínzott emberek, ölébe öntik a béklyót, a kardot, a szolgaság szimbólumát.

— A megváltás itt a világon nem fantóm, valóság, — mondja halkán maga elé a szobrász. A biblia szelleme tölti be ezt az emlékművet, az alapgondolat a látnok prófétának, Jánosnak evangéliumából vétetett.

— Engedd meg Atyám, hogy ők is egygyek legyenek teveled, miként én is egy vagyok Vele.

Keresztény világnézet, krisztusi gondolat beszél Szentgyörgyi fehér szobraiból. Ma, amikor a tornának, a felemásan groteszknak korát éljük, nemcsak élmény, hanem nyugalom és boldogság Szentgyörgyi szobraival találkozni.

I. M.

KURIOZUMOK

*

Egy angol szociológus megállapította, hogy a földkerekségen 45.000 olyan ember van, aki egy szót sem beszél angolul, pedig született angol. Nem angol gyarmati lakosokról van szó, hanem angol családok olyan gyermekeiről, akik Angliában születtek, de a világ minden részébe elszóródva, később minden összekötést elvesztettek anyanyelvükkel.

*

Tennessee amerikai társállamban egy törvény arra kötelezi az autózatókat, hogy olyan szirénákat építsenek be a kocsijukba, amely a megengedett leggyorsabb sebesség áthágásánál azonnal üvölteni kezd. Ezáltal minden forgalmi rendőr azonnal észreveszi, ha valaki gyorsabban hajt a megengedett sebességnél.

*

Egy indiai maharadza egyformán szerelmese a repülőgépek és a sakkjátéknak. Mint-hogy pedig mindkét kedvtelését egyszerre akarja gyakorolni, luxus repülőgépehez olyan sakkjátékból készítettet, amely elektromágneses töltésű, a sakkfigurák vastalapon nyugszanak és ha bekapcsolják az áramot, akkor elmozdíthatatlanok helyükről. Ha a figurákkal lépni akarnak, rövid időre kikapcsolják az áramot.

*

Meglepő dolog, hogy Amerika konzerviparában az állatok számára készített konzervek a termelés terén a második legnagyobb helyet foglalják el. Az elmúlt esztendőben 35 millió doboz kutya- és macskakonzervet gyártottak Amerikában. A szegény kínai éhínségesekről ezzel szemben nem készül statisztika. A kutya- és macskaeledelt bizonyára ők is szívesen feltették volna.

*

Angliában arra a gondolatra jutott egy hajóépítő, hogy a hajók széfjeit a fedélzeten építik meg és úgy rögzítik a fedélzethez, hogy bármely katasztrófa esetén automatikusan eloldódnak a süllyedő hajótól és kijussanak a szabad tengerbe. Hogy a széfet megtalálhassák, a tetejére harangjeleket, szirénákat, vagy rakétákat erősítenek, amelyek a víz érintésére, anélkül, hogy a széf megsérülne, felrobbannak.

Segíteni akacunk

Tudósok, kiváló szakorvosok, sok évi tapasztalattal, tanácsait szerezheti meg ezen művekből

Semmelweis: Az anyák megmentője	Lel	54
Dr Kármán Samu: Csecsemőápolás és táplálkozási zavarok		62
Dr Müller: A meghűléses betegségek megelőzése a csecsemőkortól az agykorokig		45
Dr Izák: Az idült székrekedés orvoslása		105
Dr Földes: Mit kell tudni a méh-rákról		40
Dr Verebely: A rákbetegség		28
Bucsnányi: Érelmeszesedés gyógyítása		55
Bucsnányi: Természetes gyógymód és táplálkozás		145
Lukács: Hogyan éljen a vesebajos ember?		90
Lukács: Az elhízás és soványító gyógyeljárások		90
Dr Ehrenfeld: A szépitő sebészetről		105
Dr Nyíró: Az öngyilkos		90
Dr Horvay: A cukorbeteg kóstja		90
Stekel: A fejtájs, migrén és egyéb ideges fájdalma		105
Dr Hézsár: Atöröklés mint végzet		180
Dr Engländer: Isias és derékfájás		65
Dr Puder Sándor: „Állapota kielégítő”		65
Gergő Endre: Gyakorlati életbölcsesség. Az öntudatos élet és a boldogulás útja		65

Kapható könyvesboltunknál.

SPORT

Világrekorderes eredmények az északamerikai atléták olimpiai válogatóversenyén

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok atlétáinak olimpiai válogató versenyei a nagy eredmények jegyében zajlottak le. Az amerikai atléták, akiknek a válogatón elért eredményeiktől függött, hogy kikerülnek Berlinbe, minden erejükkel küzdöttek, hogy biztosítsák kiküldetésüket. Fantasztikus a két néger magasugró, Albritton és Johnson 208 cm-es új világrekordja s nem kevésbé jó a 400 m., 1500 m., 110 és 400 m-es gátfutás, valamint a rudugrók hatalmas teljesítménye. A válogató-verseny eredményei a következők:

200 m.: 1. Owens 21 mp.
400 m.: 1. Williams 46.6 mp. 2. Mulhouse 46.7 mp. 3. Luvalle 46.8 mp.
1500 m.: 1. Cunningham 3 p. 49.9 mp., Venzke 3-ik, Bonthron (a világrekorder) 4-ik.

5000 m.: 1. Lash 15 p. 04.1 mp.
Magas: 1. Albritton 208 cm. Világrekord.
2. Johnson 208 cm. Holtversenyben győzött Albritton. Az eddigi világrekordot a szintén amerikai Marty tartotta 206 cm-el.

Rud: 1. Graber, Meadows és Sefton 435 cm. Varoff az új világrekorder 427 cm-el 4-ik.
Hármas: 1. Romero 15.17 m.
Súly: 1. Torrance 15.65 m. Torrance nincs olimpiai formában.

Diszkosz: 1. Dunn 48.05 m. 2. Carpenter 47 m. A diszkoszvetőknek nem futott ki.

110 m. gát: 1. Town 14.3 mp.
400 m. gát: 1. Hardin 51.4 mp.
Jó néhány számban nem sok keresnivalóuk lesz más kontinensekről való atlétáknak Berlinben az amerikaiakkal szemben.

Európai bajnokok és kupagyőztesek

A bajnoki szezon már mindenütt végetért. Alább adjuk a különböző országok bajnokainak, valamint kupagyőztesének névsorát:

Anglia: Sunderland. Kupagyőztes: Arsenal
Ausztria: Admira. Kupagyőztes: Austria.
Belgium: Daring, Brüsszel.
Bulgária: Levaki.
Csehszlovákia: Sparta.
Franciaország: Racing Paris. Kupagyőztes: Racing Paris.
Hollandia: Feyenoord.
Jugoszlávia: Beogradski.
Lengyelország: Ruch (1935).
Luxemburg: Spora.

Magyarország: Hungária.
Németország: IFC Nürnberg.
Olaszország: Bologna. Kupagyőztes: Torino.
Portugália: Benfica. Kupabajnok: Sporting Lisboa.
Románia: Ripensia. Kupagyőztes: Ripensia.
Spanyolország: Athletic Bilbao. Kupabajnok: FC Madrid.
Svédország: Elfsborg.
Svájc: Lausanne Sports. Kupagyőztes: Young Fellows.
Skócia: Celtic. Kupagyőztes: Glasgow Rangers.

Timisoarán játszik az első U-ILSA osztályozót. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság bizottsága kedden este kisorsolta az osztályozó mérkőzések színhelyeit. A sorsolás az U-nak kedvezett, mert az első mérkőzés színhelye Timisoarán lesz. Így vasárnap, július 19-én Timisoarán, a következő vasárnap július 26-án pedig Clujon találkoznak az egyetemiek az ILSA-val.

Kisorsolták a Nemzeti Bajnokság őszi fordulóját. Bucurestiből jelentik: A futballszövetség legutóbbi ülésén váratlanul és meglepetésszerűen kisorsolták a Nemzeti Bajnokság őszi fordulóját. Az őszi bajnokság augusztus 30-án kezdődik és az első vasárnapra kisorsolt mérkőzések között szerepel a CAO-Crisana mérkőzés. Az őszi forduló tehát Oradeán derby mérkőzéssel indul. Elhatározta a futballszövetség azt is, hogy utasítják az összes sportegyesületeket, amennyiben külföldi csapatokat akarnak lekötetni, úgy azt tizenöt nappal a mérkőzés napja előtt kell bejelentésük a szövetségnek.

Fogl Károly, a cluj Victoria egy éven keresztül edzője, szerződése lejárván, eltávozott. A Victoria csapata banketten búcsúztatta a nemrég még nagynevű válogatót játékosát, akit a csapat tagjai az egyéves együttműködés alatt nagyon megszerettek.

Csejnar (seh) Románia nemzetközi tenniszbajnoka. Bucurestiből jelentik: Románia ezévi nemzetközi tenniszbajnokságai tegnapi befejeződtek. A férfiegyesület a jóképességű seh Csejnar nyerte, akinek tudására jellemző, hogy Rigában a magyar Szeght is legyőzte. Csejnar a döntőben 6:3, 6:4, 5:7, 6:4 arányban győzött a jelenleg legjobb formában lévő román játékos Caralulis ellen. A férfipáros döntőjében a román Schmidt-Caralulis kettős 6:4, 6:3, 7:5 arányban simán verte a német Henkel-Dettmar-párt. A vegyespárosdöntőjében Deutschné-Czernoch 6:4, 6:3-ra győztek Somogyi Klári-Csejnar ellen.

A német atlétikai bajnokságokon Long 728 cm-el új német és Európa távolugró rekordot állított fel. — A női bajnokságokon Mauer-mayer 48.32 m-el új női diszkoszvető világrekordot dobott.

Kattowitzban a magyar középiskolás vízipólov válogatott 6:3 (5:0) arányban verte Szilészia válogatottját.

A JAPÁN USZÓK hétfőn ismét időre usztak Berlinben. Ezúttal is egymást szárnyalták túl a jobbnál-jobb eredményekkel: 90 m. gyorsan Arai 56.6 mp-e a világ legjobb nyíltvízi eredményét uszta, Yusa pedig 57.1 mp-t. 100 m. haton Kiyokawa 1 p. 08.4 mp-et, Yosida 1 p. 08.8 mp-t uszott. 200 m. gyorsan Tigura 2 p. 12.6 mp-t, 200 m. mellen Hamuro 2 p. 42 mp-t, 400 m. gyorsan Makino 4 p. 47 mp-t, 1500 m-en Tanaka 19 p. 30.2 mp-t uszott. El lehetünk képzelni, hogy a legtöbb uszózám győzelmét a japánok aratják el.

Julius huszadikán Aradon boxol Énekes, ahová a magyar B. vasutasok csapatával jön le a román olimpiai keret boxolói elleni küzdelemre. A román csapatnak nagyon jó előkészület lesz ez a mérkőzés a berlini olimpiára és minden erejüket latba kell vetni, hogy szép eredményt érjenek el a jóképességű csapat ellen.

HOGYAN ELJEN A VESEBAJOS EMBER!

Orvosi tanácsok vesebajosok számára.

Írta dr Lukács Pál belgyógyász főorvos. — E nélkülözhetetlen munka tartalomjegyzékéből: A vese szervezete és működése. A vesebetegségek tünetei. A vesebetegségek különböző formái. A vesebetegségek okai. A vesebetegségek megelőzése. A vesebetegségek vizsálati módszerei és azok jelentősége. Vizeletvizsálat. A vesék működési vizsálat. Egyéb vizsálati módszerek. A vesebetegségek gyógykezelése. Diétás gyógykezelés. Általános alapelvek. A sómentes, illetve sószegény diéta. Karell-féle kúra. Gerson-féle kúra. Diétás gyógykezelések vesekő és húgykő bántalmaknál. Gyógyszeres és sebészeti kezelés. Egyéb gyógykezelések. A vesebetegség konyhája. Táplálékaink konyhasótartalma. Táplálékaink fehérjetartalma stb. — Beszereshető: Kiadóhivatalunkban.

Vidéki rendelésnél plusz portó.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén, Oradea, Str. Regele Carol II. No. 6.

Főtisztelendő Plébániai Hivatal!

Ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni, szívesen felajánlom szolgálataimat. Megkeresésre saját költségemen a helyszínre utazom és ott helyben elkészítem költségvetésemet, amely minden más ajánlatnál méltányosabb lesz. Régi gyakorlatom, kiváló szakembereim, nagy üzleti ésszekötöttem lehetővé tették, hogy mindenütt a legnagyobb meglepedésre dolgozhattam. Legyen szabad például megemlíteni, hogy a baia-spriei gyönyörű templom renoválásánál dr Czumbel Lajos plébános úr legmesszebbmenő elismerését nyertem meg. Kiváló tisztelettel:

BALINT DANIEL
építő vállalkozó, Oradea, Str. Academiei No. 2.
Telefon: 43.

Arcárhiedetése

Lakás

Egy udvari szoba, konyhás lakás mellékhelyiségek augusztus 1-re kiadó, Lakatos szerszám eladó. Oradea, Parcul Alba-Iulia No. 6.

Stánceni (Jud. Mures), Csörgő József méhésznél egy butorozott szoba július 15-szeptember végéig nyaralásra kiadó. Vasutállomás, fenyves levegő, tengerszín fölött 600 méter. Havasi gyógyvíz mindenkor kapható.

Kertvárosban, villamos megálló közelében egy modern 2 szobás magánház augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Dallos, Oradea, Str. Negruzii 34. Telefon 802.

Nvári kiadó szép utcai butorozott szoba a strandhoz közel. Str. Stramba 2. szám. Oradea.

Keresek a szőlőhegyen vagy Oradea környékén bérbe 5-6 szobás lakást. Címet a kiadóba kérek

Egy kis udvari szoba, konyha, speizos lakás, összes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhás lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Butorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

A kiadóhivatal üzenetei

Ifj. Sándor Géza, Băjani-Mare. B. előfizetés 1936 december 31-ig rendezve van.

Kiadó augusztus 1-re egyszobás, parkettás lakás mellékhelyiségekkel együtt. Oradea, Str. Regele Carol 19. alatt.

Kapualatti utcai butorozott szoba, előszobával azonnal kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 7.

Adás-vétel

Kijátszott mesterhegedű eladó. Oradea, Str. Turnitorilor No. 4.

Eladó alig használt 3 darab löszőr matrác. Oradea, Strada Alexandri 32. emelet.

Eladók a város minden részében kisebb-nagyobb értékű ingatlanok, magán- és bérházak, telkek, szőlők, birtokok. Popovics iroda, Oradea, Str. Vlăduța 6. Telefon: 167.

Eladó jégsekreány, könyvszekrény, barokk ebéd-16, antik szekrény. Oradea, Strada Brătianu No. 21.

Eladó 35 éve fennálló borbély üzlet. Kovács, Str. Crucii No. 9.

Alkalmazás

Szakképzett ápolónő felvétetik az Irgalmasrend kórházába. Oradea.